

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проєкту рішення Бердичівської міської ради
«Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку»

Аналіз регуляторного впливу розроблено на виконання та з дотриманням вимог статті 8 Закону України від 11.09.2003 №1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та з урахуванням Методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Довідкова інформація щодо основних засад справляння земельного податку.

Відповідно до ст. 10 Податкового кодексу України (далі-Кодекс) земельний податок є складовою плати за землю, віднесений до місцевих податків та/бо зборів та підлягає обов'язковому встановленні місцевими радами в межах граничних розмірів, передбачених ст.274 Кодексу.

Платники податку: власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі, які використовують земельні ділянки на умовах постійного користування.

База оподаткування: нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації.

Ставка податку:

Відповідно до статті 274 Кодексу ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Відповідно до запропонованого проєкту регуляторного акту - ставки податку на землю встановлюються у додатку 2 до проєкту рішення.

Розпорядженням КМУ від 12 червня 2020 року №711-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Житомирської області» затверджено територію Бердичівської міської територіальної громади шляхом об'єднання міста Бердичева та Скragлівської сільської ради.

Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати
шляхом державного регулювання

Проблеми, які пропонується розв'язати та причини їх виникнення:

- врегулювання умов встановлення та сплати земельного податку на території Бердичівської міської територіальної громади,
- врегулювання правовідносин між Бердичівською міською радою та суб'єктами господарювання,
- наповнення дохідної частини міського бюджету від сплати земельного податку,
- забезпечення дотримання вимог Кодексу щодо місцевих податків та зборів, які встановлюються міською радою до початку наступного бюджетного періоду.

Враховуючи вищезазначене розпорядження КМУ №711-р та вимоги Податкового кодексу України на 2022 рік необхідно прийняти нове рішення, так як внесення змін до діючих рішень буде особливим, оскільки ці процедури регулюються приписами Податкового кодексу України.

Кожен податок є важливою складовою доходів бюджету, оскільки забезпечує внесок у його наповнення. Згідно з бюджетним законодавством земельний податок, є одним з джерел надходжень загального фонду бюджету, за рахунок якого утримуються бюджетні установи, що забезпечують надання послуг населенню в галузях дошкільної освіти, культури, фізичної культури та спорту.

У зв'язку з викладеним питання залучення у 2022 році коштів до бюджету Бердичівської міської територіальної громади (надалі-бюджет громади) від платників такого податку, пропонується вирішити шляхом ухвалення рішення Бердичівської міської ради для його застосування з 01.01.2022 року.

Важливість проблеми:

Забезпечення стабільного економічного та соціального розвитку громади здійснюється шляхом реалізації програм в галузях житлово-комунального господарства, транспорту, соціального захисту населення, культури і потребує відповідного фінансового забезпечення, виконання яких залежить від наповнення бюджету громади.

Встановлення обґрунтованих ставок податку за земельні ділянки дозволить суттєво зміцнити ресурсну базу бюджету громади, оскільки одним з податків, що займають найбільшу питому вагу у власних надходженнях загального фонду бюджету громади, є саме плата за землю (в 2021 році – 35,0 млн. грн., питома вага – 10,6%, в тому числі: земельний податок - 20,7 млн.грн., питома вага - 6,28%).

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Органи місцевого самоврядування	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Розв'язання даної проблеми за допомогою ринкового механізму неможливе, оскільки формування бюджету громади проводиться з метою подальшого використання бюджетних коштів на створення загальнодоступних благ, які не можуть бути об'єктами ринкових відносин (об'єкти загального безоплатного користування, соціальні програми та т. ін.), та чинне податкове законодавство чітко регламентує, що до повноважень саме міських рад належить встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених Кодексом.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючого регуляторного акту, зв'язку із тим, що Податковий кодекс України чітко регламентує необхідність встановлення новоутвореними радами місцевих податків та зборів, розмір їх ставок до початку наступного бюджетного періоду.

Ради територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду.

Встановлення місцевих податків та зборів відповідно до Податкового кодексу України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є виключно компетенцією міської ради.

Таким чином, вказана проблема потребує розв'язання шляхом прийняття рішення Бердичівською міською радою «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку».

Цілі державного регулювання

1. Встановлення доцільних і обґрунтованих розмірів ставок земельного податку на території новоствореної громади;
2. забезпечення дотримання вимог Податкового кодексу України щодо місцевих податків та зборів;
3. виконання правових аспектів вимог чинного законодавства:
 - направлення копії рішення міської ради у електронному вигляді в десятиденний строк з дня ухвалення до контролюючого органу, у якому перебувають на обліку платники відповідного місцевого податку (ст. 12 Податкового кодексу України);
 - оприлюднення інформації щодо ставок із сплати податку в ЗМІ;
4. здійснення планування та прогнозування надходжень від податку при формуванні бюджету;
5. забезпечення стабільних надходжень до бюджету громади-індикатори:

- кількісний – надходження податку до дохідної частини бюджету (фактичні, планові, прогнозні показники надходжень від запропонованих розмірів ставок податку), що надають можливість для забезпечення виконання соціально важливих програм, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, тощо. Кількість платників податку;

- часовий – якщо в рішенні органу місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також податкових пільг з їх сплати не визначено термін його дії, таке рішення є чинним до прийняття нового рішення, тобто дане рішення – безстрокове.

Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Податок не є новим, суб'єкти господарювання ознайомлені з вимогами Податкового та Бюджетного кодексів України та сплачують податок вже не один рік.

Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Не прийняття запропонованого регуляторного акту (далі – Альтернатива 1)	Альтернатива неприйнятна. У разі неприйняття проекту рішення, що є обов'язковим, для новоствореної громади, то відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ плата за землю, до складу якої входить земельний податок, справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, у якому планується застосування плати за землю. Відсутня процедура прийняття регуляторного акту.
Прийняття запропонованого регуляторного акту (далі – Альтернатива 2)	З введенням у дію запропонованого регуляторного акта будуть упорядковані відносини між власниками земельних ділянок та органами влади місцевого самоврядування, податковим органом з питань сплати та встановлення ставок за земельні ділянки. Ухвалення запропонованого рішення забезпечить сталі надходження до бюджету громади. Прийняття податкового навантаження на суб'єктів господарювання. Врегулюються відносини з платниками податків щодо ставок податків. Дотримана процедура прийняття регуляторного акту.

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на орган місцевого самоврядування:

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	- відсутні витрати пов'язані з розробкою регуляторного акту, контроль за його виконанням, проведення аналізу та заходів по відстеженню результативності регуляторного акту - ставки податку (податкове навантаження) на суб'єкти малого підприємництва залишаться на незмінному рівні, - призведе до покращення іміджу місцевої влади серед даної категорії.	відсутні витрати пов'язані з розробкою регуляторного акту - на організацію контролю за надходженням коштів до бюджету громади.
Альтернатива 2	- врегулювання правовідносин між	- пов'язані з розробкою

	<p>Бердичівською міською радою та суб'єктами господарювання,</p> <ul style="list-style-type: none"> - прийняття нормативного акта органу місцевого самоврядування з урахуванням вимог Податкового кодексу України, - виконання програм економічного та соціального розвитку, - забезпечення сталого розвитку території, - зменшення соціальної напруги жителів населених пунктів, які ввійшли до складу новоутвореної територіальної громади. 	<p>регуляторного акту,</p> <ul style="list-style-type: none"> - контроль за його виконанням; - проведення аналізу та заходів по відстеженню результативності регуляторного акту, - на організацію контролю за надходженням коштів до бюджету громади.
--	---	--

Оцінка впливу на громаду:

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	- виконання програм економічного та соціального розвитку, вирішення проблем громади.	- витрати платників на сплату податку, - пов'язані з обчисленням, звітуванням та сплатою податку, - відсутня можливість додаткового наповнення дохідної частини бюджету громади та, відповідно, збільшення його видаткової частини для фінансування соціально важливих цільових програм, бюджетної сфери та розвитку громади.
Альтернатива 2	- виконання програм економічного та соціального розвитку, вирішення проблем громади.	- витрати платників на сплату податку, - пов'язані з обчисленням, звітуванням та сплатою податку, - можливість додаткового наповнення дохідної частини бюджету громади та, відповідно, збільшення його видаткової частини для фінансування соціально важливих цільових програм, бюджетної сфери та розвитку громади.

Оцінка впливу на суб'єктів господарювання:

Визначення кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під регулювання

Показник	Мікро-підприємництво	Мале підприємництво	Середнє підприємництво	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць: Земельний податок	233	0	0	233
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків: Земельний податок	100	0	0	100

Показник	2022 рік
Кількість платників земельного податку, на яких поширюватиметься регуляторний акт, осіб, у тому числі:	7400
- юридичних осіб	233
- фізичних осіб	7167
Надходження коштів до бюджету громади від земельного податку, у тому числі:	20 700,0 тис.грн.
- юридичними особами	20 000,0 тис.грн.
- фізичними особами	700,0 тис.грн.
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання у зв'язку з виконанням вимог акта, (год. / грн.)*	15/637,25
Рівень поінформованості громади та суб'єктів господарювання з основних положень акту	Високий

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1	- податкове навантаження по діючих ставках, - виконання програм економічного та соціального розвитку, вирішення проблем громади.	- пов'язані з обчисленням, звітуванням та сплатою податку. Витрати вартості адміністративних процедур суб'єктів господарювання щодо виконання регулювання та звітування – 148 479,25 грн, Витрати на сплату податку – 20 000 000,0 грн (юр. особи)
Альтернатива 2	- прозорість дій місцевих органів влади, - встановлення ставок, які будуть однакові на всій території громади, - прозорість дій місцевих органів, - виконання програм економічного та соціального розвитку, - вирішення проблем громади.	- пов'язані з обчисленням, звітуванням та сплатою податків. - упорядковані відносини між власниками земельних ділянок та органами влади місцевого самоврядування, податковим органом з питань сплати та встановлення ставок за земельні ділянки. Витрати вартості адміністративних процедур суб'єктів господарювання щодо виконання регулювання та звітування – 148 479,25 грн, Витрати на сплату податку – 20 000 000,0 грн (юр. особи)

**Витрати суб'єктів господарювання на впровадження регуляторного акту
Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей**

Альтернатива	Бал результативності	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
---------------------	-----------------------------	--

Альтернатива 1	3	Витрати суб'єкта господарювання на впровадження даного регуляторного акту будуть на рівні витрат при альтернативі 2. Не буде забезпечено дотримання вимог статті 12 Податкового кодексу України щодо місцевих податків та/або зборів.
Альтернатива 2	4	Врегулюються правовідносини між Бердичівською міською радою та суб'єктами господарювання. Буде забезпечено наповнення бюджету новоствореної громади, фінансування в повній мірі запланованих заходів щодо соціального та економічного розвитку. Вирішення проблем громади. Дотримано вимоги податкового законодавства. Дана альтернатива є найбільш прийнятною.

Обґрунтування строку дії регуляторного акта

Зазначений проект нормативно-правового акта є загальнообов'язковим до застосування на території Бердичівської міської територіальної громади та має необмежений термін дії. У разі внесення змін до Податкового кодексу України, в частині справляння земельного податку, відповідні зміни будуть внесені до цього регуляторного акта.

Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги (Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів підприємництва)

Додаткові витрати на запровадження державного регулювання для адміністрування земельного податку, яке здійснює територіальний податковий орган - відсутні.

Показники результативності регуляторного акту

Для відстеження результативності дії регуляторного акта визначено такі показники:

Показники результативності	Перший рік запровадження	За п'ять років
Розмір надходжень до бюджету громади: Земельного податку	20700000,0 грн.	103500000,0 грн.
Кількість суб'єктів господарювання, на яких розповсюджується дія акта: Земельного податку	7400	7400
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Регуляторний акт буде надрукований в міському діловому тижневику «РІО-БЕРДИЧІВ» та розміщений на офіційному сайті Бердичівської міської ради за електронною адресою: info@berdychiv-rada.gov.ua	

Заходи, за допомогою яких буде здійснюватись відстеження результативності регуляторного акта

Метод проведення результативності відстеження результативності - статистичний.
Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності-статистичний.

Базове відстеження результативності дії рішення буде здійснено до набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності дії рішення буде здійснено у червні 2023 року.

Періодичне - через три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акту.

Відстеження результативності дії акта буде здійснено відповідальним за його розробку – фінансовим управлінням виконавчого комітету Бердичівської міської ради на підставі аналізу статистичних даних, даних контролюючого органу щодо кількості суб'єктів господарювання, на яких розповсюджується дія регуляторного акту та надходжень до бюджету громади.

М-ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікропідприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів мікропідприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у січні-квітні 2021 року.

Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій
Робоча зустріч по обговоренню стратегічного плану громади	7	Обговорення питань щодо ставок, встановлення пільг, оцінка впливу регуляторного акту на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу, визначення розміру непрямих витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання.
Засідання постійної комісії з питань бюджету та соціально-економічного розвитку	5	
Обговорення ставок з представниками інших територіальних громад	7	

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єкти малого підприємництва (мікро-та малі):

Розрахункова чисельність суб'єктів мікропідприємництва, на яких поширюється регулювання: 233 осіб (юридичні особи)

Питома вага суб'єктів мікропідприємництва, на яких справляє вплив дія запропонованого регулювання, у загальній кількості суб'єктів господарювання становить 100%.

Регуляторний акт поширюється на суб'єктів господарювання, які перебувають на обліку платників податків в податкових органах України, але мають земельні ділянки на території Бердичівської територіальної громади.

3. Розрахунок витрат суб'єктів мікропідприємництва на виконання вимог регулювання

Розрахунок витрат суб'єктів мікропідприємництва на виконання вимог регулювання проведено без врахування росту нормативно-грошової оцінки.

Порядков	Найменування оцінки	У перший рік	Періодичні (за	Витрати за
----------	---------------------	--------------	----------------	------------

ий номер		(стартовий рік впровадження регулювання)	наступний рік)	п'ять років
Оцінка “прямих” витрат суб’єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	Податок не є новим, додаткових витрат не передбачено	Податок не є новим, додаткових витрат не передбачено	Податок не є новим, додаткових витрат не передбачено
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	Податок не є новим, додаткових витрат не передбачено	Податок не є новим, додаткових витрат не передбачено	Податок не є новим, додаткових витрат не передбачено
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	-	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Сплата земельного податку, гривень	85836,91	85840	429184,55
7	Кількість суб’єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	233	233	233
8	Сумарно, гривень	20000000	20000000	9871244,65
Оцінка вартості адміністративних процедур суб’єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
<p>Розрахунок вартості 1 людино-години: Використовується мінімальний розмір заробітної плати на 01.01.2022 року становить: 6700 грн. та 40,46 грн. у погодинному розмірі.</p> <p>Для розрахунку прогнозних показників враховувалися основні прогнозні макропоказники економічного й соціального розвитку України на 2021-2023 роки (Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 року № 671 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021 – 2023 роки»).</p>				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Витрати часу на отримання інформації про регуляторний акт, отримання необхідної форми для звітування. Стосується 100% суб’єктів.	Оціночно: 0,5 годин (пошук рішення на Інтернет-сторінці міської ради)		
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	Оціночно: 0,5 годин*12 місяців=6 годин		

	Стосується 100% суб'єктів.	
11	<p>Процедури офіційного звітування</p> <p>Витрати часу на отримання інформації про звіт щодо регуляторного акту, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти, та місця звітності</p> <p>Стосується 100% суб'єктів</p> <p>Витрати часу на заповнення звітної форми:</p> <p>Стосується 100% суб'єктів</p> <p>Витрати часу на передачу звітної форми:</p> <p>Стосується 100% суб'єктів</p> <p>Оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок):</p>	<p>Оціночно: 4,5 годин</p> <p>Оціночно: 1,5 годин</p> <p>Оціночно: 1,5 годин</p> <p>Оціночно: 1 година</p> <p>Оціночно: природний рівень - 5% від загальної кількості</p>
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-
13	Інші процедури (уточнити)	-
14	Разом, гривень Земельний податок	15 год.*40,46 грн.МЗП у погод.розмірі*1,05% корегування = 637,25
15	Кількість об'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	233
16	Сумарно з урахуванням виправлених помилок: Земельний податок	233 осіб *637,25 грн.= 148479,25 грн

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів підприємництва на виконання регулювання, грн.	20000000,0 (дані рядка 8 пункту 3 М-тесту)	100000000,0
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів підприємництва щодо виконання регулювання та звітування, гривень: Земельний податок	(дані рядка 16 пункту 3) 148479,25	 742396,25
3	Сумарні витрати суб'єктів підприємництва на виконання запланованого регулювання, гривень: Земельний податок	(сума рядків 1 та 2 цієї таблиці) 20148479,25	 100742396,25

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва, гривень: Земельний податок	(дані з таблиці Бюджетні витрати загальна сума) 0,00	0,00
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання, гривень: Земельний податок	(сума рядків 3 та 4 цієї таблиці) 20148479,25	100742396,25

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Чинне податкове законодавство передбачає пряме регулювання питань порядку, строків, звітування та сплати земельного податку (визначається виключно нормами Податкового кодексу України).

Цей податок не є новим. При його запровадженні для суб'єктів господарювання на законодавчому рівні вже застосовано коригуючі (пом'якшувальні) заходи, а саме: встановлено земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком та визначено пільги щодо сплати земельного податку для фізичних осіб.

Відповідно до податкового законодавства до повноважень органів місцевого самоврядування належить встановлення ставок та пільг по місцевих податках та зборах у межах, встановлених Кодексом.

Пом'якшувальними заходами для суб'єктів малого підприємництва є встановлення зменшених ставок земельного податку (не в максимальних розмірах).

Запропоновані розміри ставок податку забезпечать виконання соціально важливих цільових програм, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, культури, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, тощо.

Таким чином, прийняття ставок у розмірах запропонованих у проєкті рішення є законним повноваженням Бердичівської міської ради.

**Начальник фінансового управління
виконавчого комітету Бердичівської
міської ради**

Олена ГЕДЕНАЧ